

РІШЕННЯ № 147

Про затвердження роз'яснення щодо деяких питань гонорару адвоката

«15» листопада 2019 року

м. Київ

До Ради адвокатів України звернулася адвокат Богачова Н.П. із листом № 88 від 18 жовтня 2019 року з проханням надати роз'яснення, зокрема на питання пов'язані із поданням адвокатом скарги на іншого адвоката, із дисциплінарною відповідальністю адвоката, із врегулюванням конфлікту між адвокатами, із етичними відносинами між адвокатами, із захистом честі, гідності та ділової репутації адвоката, із гонораром адвоката, тощо.

Рада адвокатів України, ознайомившись із зверненням Богачової Н.П. № 88 від 18 жовтня 2019 року, звертає увагу на наступне.

Питання пов'язані із етичними відносинами між адвокатами врегульовані безпосередньо Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Правилами адвокатської етики, затвердженими Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року 09 червня 2017 року, із змінами затвердженими З'їздом адвокатів України 15 лютого 2019 року (Розділ VI відносини між адвокатами, статті 50-53).

Питання пов'язані із дисциплінарною відповідальністю адвоката та поданням скарги на адвоката врегульовані безпосередньо Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та Положенням про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженим рішенням Ради адвокатів України № 120 від 30 серпня 2014 року, із змінами та доповненнями. При цьому Рада адвокатів України звертає увагу адвокатів на пошук можливостей мирного врегулювання конфлікту між адвокатами, недопущення розголосу конфлікту між адвокатами, на недопущенні зловживання правом на скаргу до КДКА регіону, у тому числі ініціювання питання про дисциплінарну відповідальність без достатніх підстав, і використання зазначеного права як засобу тиску на адвоката у зв'язку із здійсненням ним адвокатської діяльності.

Інші питання, порушені в листі адвоката Богачової Н.П. № 88 від 18 жовтня 2019 року є конкретними взаємовідносинами адвоката з іншими особами, які не можуть бути врегульовані роз'ясненнями Ради адвокатів України.

При цьому, питання порушені в листі адвоката Богачової Н.П. № 88 від 18 жовтня 2019 року щодо гонорару адвоката потребують надання роз'яснення Радою адвокатів України.

Рада адвокатів України, керуючись статтями 55, 57 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність, Положенням про Раду адвокатів України, **вирішила:**

1. Затвердити роз'яснення щодо деяких питань гонорару адвоката (додається).
2. Секретарю Ради адвокатів України про прийняте рішення повідомити заявника, а також на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України.

Голова Ради адвокатів України

/підпис/

Л.П. Ізовітова

Секретар Ради адвокатів України

/підпис/

І.В. Колесников

Щодо деяких питань гонорару адвоката

Рада адвокатів України, розглянувши лист адвоката Богачової Н.П. № 88 від 18 жовтня 2019 року в частині гонорару адвоката, врахувавши пропозиції, зауваження та доповнення членів Ради адвокатів України, керуючись Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», в межах компетенції зазначає наступне.

Відповідно до статті 30 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (надалі - Закон) гонорар є формою винагороди адвоката за здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту. Порядок обчислення гонорару (фіксований розмір, погодинна оплата), підстави для зміни розміру гонорару, порядок його сплати, умови повернення тощо визначаються в договорі про надання правової допомоги. При встановленні розміру гонорару враховуються складність справи, кваліфікація і досвід адвоката, фінансовий стан клієнта та інші істотні обставини. Гонорар має бути розумним та враховувати витрачений адвокатом час.

Також, питання гонорару адвоката врегульовані в статтях 28-30 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 2017 року 09 червня 2017 року, із змінами затвердженими З'їздом адвокатів України 15 лютого 2019 року (надалі - Правила).

При цьому, Рада адвокатів України звертає увагу на статтю 31 Правил, згідно якої клієнт та/або особа, яка уклала договір в інтересах клієнта, має право розірвати договір з адвокатом в односторонньому порядку на умовах, передбачених договором. При цьому, клієнт та/або особа, яка уклала договір в інтересах клієнта, зобов'язаний сплатити адвокату (адвокатському бюро, адвокатському об'єднанню) гонорар за всю роботу, що була виконана (надані послуги) чи підготовлено до виконання, а також компенсувати усі витрати за цим договором. Розірвання договору про надання правової допомоги з ініціативи клієнта та/або особи, яка уклала договір в інтересах клієнта, не є показником незадовільної роботи адвоката (адвокатського бюро, адвокатського об'єднання).

Також Рада адвокатів України наголошує, що право адвоката, адвокатського бюро, адвокатського об'єднання на отримання невнесеного (недовнесеного) гонорару не залежить від результату виконання доручення, якщо інше не передбачене договором про надання правової допомоги (стаття 30 Правил).

З огляду на вищевикладене, Рада адвокатів України зазначає, що відповідно до чинного законодавства України, клієнт не позбавлений права на одностороннє розірвання договору про надання правової допомоги та при розірванні договору в односторонньому порядку за ініціативи клієнта, клієнт має сплатити адвокату гонорар за всю виконану роботу (підготовану для виконання) і компенсувати витрати адвоката, як це передбачено договором,

при цьому клієнт не несе відповідальності (договірної, матеріальної) за розірвання договору в односторонньому порядку.
